

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่เกี่ยวข้องในภาษาไทย

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ - ๒๕๐๘ กรมสามัญศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัย ได้ทำการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้นเพื่อพิจารณาว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่เรียนจบหลักสูตรชั้นต่าง ๆ แล้ว มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและความเข้าใจวิชาต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด ความมุ่งหมายไว้หรือไม่ มีส่วนใดบ้างในหลักสูตรรายวิชาที่ยังบกพร่อง สมควรจะต้องแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน โดยนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้เลือกกลุ่มมาจาก ๑๒ ภาค ภาคละ ๑๒ โรงเรียน นอกจากนี้ยังมีแบบสอบถามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารการศึกษา ผลของการวิจัยมีดังต่อไปนี้ คือ

๑. ผลการวิจัยหลักสูตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ผู้บริหารการศึกษาและครูมีความคิดเห็นว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรไม่สู้จะชัดเจน เนื้อหาวิชาต่าง ๆ เหมาะสมดีแล้ว ยกเว้นวิชาศิลปะ ซึ่งไม่ควรกำหนดให้เรียนในหลักสูตร อัตราเวลาเรียนไม่เพียงพอ ทำให้ครูสอนได้ไม่ครบเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ควรเพิ่มเวลาเรียนในวิชาคณิตศาสตร์และภาษาไทยให้มากขึ้น สำหรับประมวลการสอน ครูเห็นว่า ประมวลการสอนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

ความสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนจากการทดสอบวิชาเลขคณิต อ่านเอาเรื่อง สะกดคำ วิทยาศาสตร์และภูมิศาสตร์ ปรากฏว่า นักเรียนภาคศึกษา ๑,๔,๕ และ ๘ ส่วนมากมีความรู้ ความสามารถในวิชาที่ทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดี นักเรียนภาคศึกษา ๒,๓,๖ และ ๑๒ ปานกลาง และนักเรียนในภาคศึกษา ๗,๘,๑๐ และ ๑๑ ยังมีมาตรฐานความรู้

ทั่วไปต่ำมาก ทั้งนี้ อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ เป็นต้นว่า อาชีพของผู้ปกครอง วุฒิและประสบการณ์ของครู ขนาดของโรงเรียน และภาษาที่นักเรียนใช้พูดที่บ้าน ส่วนสาเหตุที่ทำให้นักเรียนสอบตกเป็นจำนวนมาก อาจมีมูลเหตุเนื่องมาจากความขาดแคลนครู ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ความไม่เอาใจใส่ของผู้ปกครอง ความขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนความบกพร่องในการบริหารการศึกษาเป็นส่วนใหญ่

๒. การวิจัยหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ครูส่วนมากเห็นว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรยังไม่ชัดเจน เนื้อหาวิชาต่าง ๆ เหมาะสม ยกเว้นวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และศิลปะศึกษา อัตราเวลาเรียนยังน้อย ครูสอนได้ไม่ครบตามหลักสูตรในเรื่องประมวลการสอนมีความชัดเจนดีพอควร แต่ยังไม่ค่อยเหมาะสมกับท้องถิ่นนัก

ความสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนจากการทดสอบวิชาเลขคณิต อ่านไทย และเขียนสะกดคำ ปรากฏว่า นักเรียนในภาค ๑, ๔, ๖, ๘ และ ๑๒ มีความรู้อยู่ในเกณฑ์ดี นักเรียนในภาค ๕, ๗, ๙, ๑๐ และ ๑๑ ยังมีความรู้อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ ทั้งนี้ อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ เช่น อาชีพของผู้ปกครอง วุฒิและประสบการณ์ของครู ขนาดของโรงเรียนและภาษาที่นักเรียนใช้พูดที่บ้าน ส่วนสาเหตุที่ทำให้นักเรียนสอบตกก็คล้ายกันกับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔^๑

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๖ - ๒๕๐๘ สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับกรมสามัญศึกษา ได้ทำการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น เพื่อค้นคว้าดูว่าหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้นได้ผสมเจตนาหรือไม่ กล่าวคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่เรียนจบหลักสูตรชั้นต่าง ๆ แล้ว มีทักษะความรู้ ความสามารถและความเข้าใจในวิชาต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนดความมุ่งหมายไว้หรือไม่ เพียงใด และมีส่วนใดบ้างทั้งในหลักสูตรทั่วไปและหลักสูตรรายวิชาที่ยังบกพร่อง สมควรจะต้อง

^๑กรมสามัญศึกษา, "การวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น โดยความร่วมมือระหว่างสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัยเรื่องเด็ก ๒๕๐๖ - ๒๕๐๘" (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๐๘)

ปรับปรุงแก้ไขโดยใช้แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลในวิชาต่าง ๆ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียน ๑๒ ชุด แบบสอบถามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารการศึกษาอีก ๘ ชุด และแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองคืออีก ๑ ชุด

ผลจากการวิจัยพบว่า

๑. เมื่อพิจารณาคู่คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่พูดภาษาหลัก ๔ ภาษา คือ ไทยกลาง ไทยเหนือ ไทยใต้ และไทยตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปได้ว่า นักเรียนที่พูดภาษาไทยตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นพวกที่มีความรู้ความสามารถโดยทั่วไปในทุกวิชาที่ทดสอบค่าที่สุด
  ๒. นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนมากมีความรู้ ความสามารถสูงกว่านักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและเล็ก
  ๓. นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนในเมืองมีความรู้ความสามารถสูงกว่านักเรียนในชนบทโดยทั่วไป
  ๔. พวกที่ตกชั้นไม่ว่าประเภทใด มีความรู้ ความสามารถในทุกวิชาที่ทดสอบต่ำกว่าพวกไม่ซ้ำชั้น
  ๕. การวิเคราะห์หาค่าตอบของครูและผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนโดยทั่วไปของเด็กที่จบชั้น ป.๔ แล้ว ว่าบรรลุความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในหลักสูตรมากน้อยเพียงใด ปรากฏผลที่ยังไม่น่าพึงพอใจในค่านคุณลักษณะเกี่ยวกับความเจริญแห่งตน^๑
- เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๑ - ๒๕๑๒ ฝ่ายวิชาการศึกษา กรมสามัญศึกษาให้ทำรายงานการวิจัยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ เมื่อเทียบกับหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทย เลขคณิต และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้น ป.๑ ในรอบ ๑ ปีการศึกษา ทั้งนี้เพื่อศึกษาคู่อุปสรรคทั้งทางด้านการสอน

^๑ศึกษานิเทศการ, กระทรวง บทคัดย่องานวิจัยการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๓), หน้า ๑๕๖ - ๑๕๗.

และการใช้หลักสูตรเปรียบเทียบโรงเรียนในเมือง นอกเมืองและห่างไกลคมนาคม เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนและการสอนต่อไป โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของทั้ง ๓ วิชา ไปทดสอบนักเรียนใช้เกณฑ์สังเกตและสัมภาษณ์ ครูและครูใหญ่ และใช้แบบสำรวจสภาพโรงเรียน ครูใหญ่ ฯลฯ

ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนมากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ขี้ไว้ การที่เป็นดังนี้มีสาเหตุมาจากตัวแปร (Variables) ต่าง ๆ เช่น ประเภทของโรงเรียน วุฒิของครู เพศของนักเรียน ความพร้อมและความบริบูรณ์ของเครื่องเขียน แบบเรียน ขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์การสอนของครู^๑

พ.ศ. ๒๕๑๑ กรมสามัญศึกษา ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ๑ เมื่อเทียบกับหลักสูตร เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน" โดยใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ ไปทดสอบนักเรียน ใช้เกณฑ์ในการสังเกตและสัมภาษณ์ครูและครูใหญ่และใช้แบบสำรวจสภาพของโรงเรียน ครูใหญ่ ฯลฯ ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ถ้าใช้เกณฑ์ตัดสินร้อยละ ๕๐ เป็นรายวิชาจะมีจำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้แยกเป็นวิชาได้ คือ ภาษาไทย จำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ประมาณร้อยละ ๖๓ คณิตศาสตร์ ประมาณร้อยละ ๕๕ ส่วนแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนในจังหวัดต่าง ๆ ของประชากรกล่าวได้ว่า ที่จังหวัดสุรินทร์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำสุด จังหวัดนครราชสีมาและลำปางอยู่ในระดับปานกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาผลสัมฤทธิ์สูงที่สุด นอกจากนี้ตัวแปรอิสระซึ่งมีอยู่มากมายยังเป็นเครื่องกั้นไม่ให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสมความมุ่งหมายของหลักสูตร ตัวแปรอิสระเหล่านี้ได้แก่อายุของนักเรียน

^๑ศึกษาธิการ, กระทรวง บทคัดย่องานวิจัยการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๓), หน้า ๖๒ - ๖๓.

สถานที่ตั้งและขนาดของโรงเรียน การจัดโรงเรียน การบริการโรงเรียน การสอนของครู
 ประสิทธิภาพของครู ฐานะของประเภทผู้ปกครองนักเรียน ฯลฯ เหล่านี้ เป็นต้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ จินตนา ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินผลหลักสูตร
 พนังงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ของโรงพยาบาลรามธิบดี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ค้นคว้า
 คว้า หลักสูตรพนังงานวิทยาศาสตร์การแพทย์คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี ซึ่ง
 เริ่มใช้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยผสมเจตนาเรียนหรือไม่ เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในหลัก
 สูตรเหมาะสมกับระยะเวลาที่กำหนดไว้ภายใน ๑ ปีการศึกษาหรือไม่ และผู้สำเร็จการศึกษา
 มีทักษะความสามารถและความเข้าใจในวิชาต่าง ๆ พอที่จะนำไปปฏิบัติงานได้หรือไม่ มีข้อ
 ขบพร่องประการใดบ้างที่ควรนำมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้บังเกิดผลดียิ่งขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ๓ ฉบับ และแบบทดสอบ
 วัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษาจำนวน ๓๐ คนที่เรียน ซึ่งแบบทดสอบนี้ อาจารย์
 ผู้สอนเป็นผู้ออก แบบสอบถามฉบับแรกได้รวบรวมข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษา ๖๕ คน จาก
 จำนวนที่ส่งไปทั้งหมด ๗๐ คน แบบสอบถามฉบับที่สองได้รวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ที่สอนวิชา
 ต่าง ๆ ทั้งหมด ๒๔ คน ได้คนมาทุกฉบับ แบบสอบถามฉบับที่สามได้รวบรวมข้อมูลจากผู้
 บริการจากนักศึกษา ๘๒ คน จากจำนวนที่ส่งไปทั้งหมด ๕๐ คน การวิเคราะห์ข้อมูลจาก
 แบบสอบถามใช้เครื่องคิดเลขแบบเครื่องคำนวณไฟฟ้าชนิดโปรแกรมแบบ ๑๐๑ (Electronic
 Calculator - Programmer 101) โดยคำนวณหาค่าทางสถิติในเรื่องการหาค่า
 ความถี่คะแนนเฉลี่ย การอยละ ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เปรียบเทียบ

กรมสามัญศึกษา, "รายงานการวิจัย เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษา ๑ เมื่อเทียบกับหลักสูตร" (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๒)

ตัวแปรค่าต่าง ๆ กับวิชาที่เรียนโดยวิธีคาสแควร์ (Chisquare) ส่วนการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของข้อทดสอบของอาจารย์ผู้สอนได้ใช้วิธีวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) เพื่อศึกษาระดับความยากง่ายของข้อทดสอบและเนื้อหาวิชา

สรุปผลการวิจัย

จากค่านความคิดเห็นจากผู้ให้บริการจากผู้สำเร็จการศึกษาและจากผู้สำเร็จการศึกษาเอง เห็นได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้คือพอควร ผลงานเป็นที่พอใจของผู้บังคับบัญชาและบุคลิกลักษณะของผู้สำเร็จเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในอาชีพนี้ ดังนั้น สรุปได้ว่า หลักสูตรพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี เหมาะสมและเป็นไปตามความต้องการของผู้จัดทำหลักสูตรนี้ แต่จากค่านผลสัมฤทธิ์ของข้อทดสอบที่ทดสอบนักศึกษาจำนวน ๓๐ คน และจากค่านความคิดเห็นของทั้งผู้สำเร็จการศึกษาและอาจารย์ในวิชานั้น ๆ ปรากฏผลว่า

๑. วิชาเคมีคลินิก วิชาโลหิตวิทยาและวิชาแบคทีเรียวิทยาเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากสำหรับผู้มีพื้นฐานความรู้เคมีชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เวลาเรียนและรายละเอียดในบทเรียนน้อย ภาพประกอบในแบบเรียนมีน้อยไป ภาษาอังกฤษในแบบเรียนอ่านแล้วเข้าใจ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ เป็นต้นว่า การสาธิต การทดลองเป็นสิ่งที่ช่วยในการเรียนวิชาเหล่านี้มาก

๒. วิชาคลังเลือดวิทยา วิชาซีโรโลยี วิชาคลินิกไมโครสโคปี และวิชาปรสิตวิทยาเป็นวิชาที่มีความยากง่ายปานกลาง แต่ในทางค่านอัตราเวลาเรียน ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่น้อย อาจารย์ผู้สอนเห็นว่าพอเหมาะ ภาพประกอบในแบบเรียนมีน้อยไป ภาษาอังกฤษในแบบเรียนอ่านแล้วเข้าใจ การสาธิต การทดลองในวิชานี้เป็นสิ่งที่ช่วยในการเรียนมาก

๓. อุปกรณ์ในการสอนมีไม่ใคร่พอเพียงกับจำนวนนักศึกษา

ดังนั้น ผู้จัดทำหลักสูตรควรได้แก้ไขปรับปรุงขอบบกรอบดังกล่าวแล้ว เพื่อให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๓ คณะอนุกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา ได้สรุปผลการวิเคราะห์หลักสูตรระดับประถมศึกษา ๒๕๐๓ ไว้ว่า

๑. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้ จากผลวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษาโดยคณะอนุกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๑๕ ระบุไว้ว่า หลักสูตรที่ใช้อยู่กำหนดความมุ่งหมายไว้มากมาย เกินกำลังที่ครูนำไปปฏิบัติให้บรรลุผลความมุ่งหมายมากมายนั้น ไม่สอดคล้องกับลำดับวุฒิภาวะของเด็กและเป็นสากลเกินไปมิได้ตั้งอยู่บนความเป็นจริงของบ้านเมือง และมีลักษณะเป็นเค้าโครงสำหรับไปเขียนแบบเรียนมากกว่าจะเป็นหลักสูตรที่แท้จริง เพราะมิได้กำหนดกิจกรรมการเรียนและวิธีสอนไว้แต่อย่างใด ยิ่งไปกว่านั้น ในขณะที่หลักสูตรมุ่งเร้าความรู้สึกและค่านิยมต่าง ๆ แต่แบบเรียนและข้อเท็จจริงในหลักสูตรมุ่งเน้นไปในด้านความรู้ ฉะนั้น ความมุ่งหมายอันกว้างขวางงดงามในหลักสูตรจึงบรรลุผลน้อยลงเหลือเกิน

๒. เนื้อหาสาระขาดความยืดหยุ่น ในทางค่านเนื้อหาสาระและเวลาเรียน ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้มีเป็นอันมากที่เป็นความรู้ประเภท "รู้ไว้ใช้ว่า" ซึ่งหาได้เป็นความรู้ที่มีส่วนพัฒนาระบบความคิดหรือสามารถนำไปปรับปรุงการดำรงชีวิตให้เจริญผาสุกขึ้นไม่ เช่น วิชาภาษาอังกฤษ การกำหนดเนื้อหาวิชาไว้ตายตัว เช่น ๖ วิชาในชั้นประถมต้น ๘ วิชา ในชั้นประถมปลาย ก็ก่อให้เกิดความคับแคบไม่สามารถเพิ่มเติมความรู้ต่าง ๆ อีกเป็นอเนกประการ ที่จำเป็นต่อชีวิตในปัจจุบันและอนาคต จึงมักมี

๑จินตนา โมกชะเวส. "การประเมินผลหลักสูตรพนักงานวิทยาศาสตร์ การแพทย์ของโรงพยาบาลรามาศิบคี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔)

เสียงเรียกร้องให้เพิ่มเวลาเรียนหรือเพิ่มวิชาซึ่งไม่อาจทำได้ เพราะหลักสูตรกำหนดทุกอย่างไว้ตายตัว ช่วงเวลาเรียนก็ไม่ยืดหยุ่นและเวลาเรียนทั้งปีก็มีน้อยเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก

๓. ความบกพร่องของหลักสูตรในคำน้อเท็จจริงของกระบวนการเรียนการสอนอีกนัยหนึ่ง คือ การนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติจริง มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรไม่ได้สื่อความหมายต่อครูที่จะนำไปใช้จริง หลักสูตรมิได้ให้แบบอย่างวิธีการเรียนวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมพอที่จะเป็นแนวให้แก่ครูและนักเรียนนำไปปฏิบัติได้ ครูยึดแบบเรียนของเค็กเป็นที่พึ่งสำคัญ การเรียนทุกวิชาเป็นไปในลักษณะท่องบ่นข้อความในแบบเรียนทั้งสิ้น และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำมากทุกวิชา จนกระทั่งผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ไปแล้ว เป็นผู้ไม่รู้หนังสือมีจำนวนประมาณถึงร้อยละ ๓๔ ของผู้จบประถมศึกษาปีที่ ๔ ทั้งหมดหรือมากกว่านั้น

๔. เนื้อหาในหลักสูตรไม่จบในตัวเอง ข้อวิพากษ์วิจารณ์อีกประการหนึ่งที่มีน้ำหนักมากที่สุดคือ เนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา เป็นไปเพื่อให้ผู้เรียนได้พื้นฐานความรู้เพื่อเรียนต่อในชั้นสูงขึ้นไป แต่ความเป็นจริงผู้เรียนส่วนน้อยที่เรียนต่อในระดับสูง ส่วนใหญ่จะออกไปใช้แรงงาน หาเช้ากินค่ำตามสภาพแวดล้อมของเขา ความรู้ที่ได้ไปจึงสูญเปล่าไร้ประโยชน์เสียมาก^๑

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ คณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษาให้สรุปผลของการวิเคราะห์หลักสูตร ในส่วนของวิชาพลศึกษาพาดานามัยไว้ว่า

๑. หลักสูตรมิได้กำหนดให้โรงเรียนจัดสิ่งแวดลอมและแนวปฏิบัติที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อะและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาเท่าที่ควร

---

^๑สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, (รายงานของคณะกรรมการงานพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา ส่วนอดีตที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) (๔ ธันวาคม ๒๕๑๗), หน้า ๕๔ - ๕๕.

๒. เนื้อหาสาระเป็นอันมากแทนที่จะสอนแตกภาคทฤษฎีด้วย การจด ๆ ท่อง ๆ อาจนำมาสอนด้วยการกระทำโดยปลูกฝังนิสัยความเคยชินได้เพียงแต่ครู อาจารย์ กระทำเป็นแบบอย่างโดยสม่ำเสมอและคอยกวาดล้างสุขภาพอนามัยการเล่นของเด็ก ก็อาจสำเร็จได้ก็มีประโยชน์กว่าการสอนเป็นวาจาและตัวหนังสือ

๓. เนื้อหาพลศึกษาบางอย่างเกินกำลังที่เด็กจะฝึกได้ความนั้น และไม่ได้ให้ความเข้าใจว่า การบริหารร่างกายหรือการเล่นเกมนั้น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการร่างกายอย่างไร

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เสถียร สมรรถภาพพงศ์ ไล่ทำการวิจัยเรื่อง "การประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ หมวดวิชาพลานามัย" โดยวิธีการศึกษาคนคว่าจากหนังสือ เอกสารและการสัมภาษณ์เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักการพัฒนาคติสูตร และวิธีแจกแบบสอบถาม จากการสุ่มตัวอย่างจากครู ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ในเขตท้องที่การศึกษาเขต ๑๑ ผลการวิจัยพบว่า

๑. ประเมินผลของกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันโดยตำแหน่งหน้าที่ คือ ครู ศึกษา นิเทศก์และผู้บริหาร

๑.๑ ในคำนำจุมุ่งหมายในข้ออื่น ๆ ชัดเจนดี ยกเว้นในข้อที่ ๒ ที่ว่า ให้เด็กรู้จักเล่นและทำงานกันโดยราบรื่น ต่างคนต่างเคารพกฎข้อบังคับและเคารพสิทธิผู้อื่น

๑.๒ ในคำนำเนื้อหา ครู ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๕๕ คือเนื้อหาวิชาสุขศึกษาและมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำ ซึ่งชี้ถึงขอบทรวงควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข ส่วนเนื้อหาวิชาพลศึกษานั้น ทุกกลุ่มต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่าเหมาะสมกับการพัฒนาทางร่างกาย สภาพทางสังคมของผู้เรียน

คณะอนุกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา, "รายงานการสรุปผลการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๐๓." พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๓. หน้า ๓๘.

๑.๓ ในค่านำหลักฐานไปใช้ ทุกกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๘๕ โดยมีค่าความแปรปรวน (F - test) = ๓.๓๐ และมีค่าคะแนนโดยเฉลี่ยที่ค่าซึ่งระบุถึงข้อบกพร่องว่า การสอนโดยฝึกแบบเรียนเป็นหลัก หนังสืออ่านประกอบและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ มีความเข้าใจในหลักสูตรวิชาพลานามัยน้อย ยังต้องการคำแนะนำช่วยเหลือมาก

๑.๔ ในค่านำการวัดผล ทุกกลุ่มเห็นว่าเหมาะสมแล้ว

๒. ประเมินผลของกลุ่มที่แตกต่างกับวิถีทางการศึกษา คือ กลุ่มวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า และกลุ่มวุฒิทางการศึกษาตั้งแต่ ป.กศ. ลงมา

๒.๑ ในค่านำความมุ่งหมาย ทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความมุ่งหมายของหลักสูตรพลานามัยทุกข้อ มีข้อความหรือถ้อยคำชัดเจนดี เหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียน ไม่ยากต่อการนำไปปฏิบัติ

๒.๒ ในค่านำเนื้อหา ทุกกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันว่า เนื้อหาวิชาสุขศึกษาควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข ส่วนเนื้อหาวิชาพลศึกษานั้นมีความเหมาะสมดีแล้ว

๒.๓ ในค่านำหลักฐานไปใช้ ทุกกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันว่าการเรียนการสอนยังยึดหลักแบบเรียนมากกว่าหลักสูตร หนังสืออ่านประกอบ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรวิชาพลานามัยมีน้อย ยังต้องการคำแนะนำความช่วยเหลือทางวิชาการอยู่มาก

๒.๔ ในค่านำการวัดผล ทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เหมาะสมดีแล้วยังไม่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข

๓. การประเมินผลของกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันตามระยะเวลาของประสบการณ์ในการทำงาน คือ กลุ่มที่ทำงานตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป กลุ่มที่ทำงานระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี และกลุ่มที่ทำงานตั้งแต่ ๕ ปีลงมา

๓.๑ ในค่านำความมุ่งหมาย ในกลุ่มนี้มีความเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ ๘๕ มีค่าความแปรปรวน (F - test) = ๔.๔๕ ต่อความมุ่งหมายวิชาพลานามัย ข้อที่ ๓ ซึ่งมีความว่า "ให้เด็กรู้จักพักผ่อนหย่อนใจในทางที่เหมาะสม รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ร่างกายและจิตใจ" ส่วนความ

มุ่งหมายข้ออื่น ๆ มีความเห็นสอดคล้องตองกันว่า ถ้อยคำหรือข้อความชัดเจนดี เหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียน

๓.๒ ในค่านเนื้อหาทุกกลุ่มมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ ๘๕ ต่อเนื้อหาวิชาสุขศึกษาและมีค่าคะแนนโดยเฉลี่ยในแนวโน้มนที่ต่ำ ซึ่งชี้ถึงข้อบกพร่องควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข ส่วนเนื้อหาวิชาพลศึกษานั้นทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เหมาะสมกับการพัฒนาการทางร่างกายและสภาพทางสังคมของผู้เรียน สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาและจุดมุ่งหมาย ตลอดทั้งผู้เรียนก็มีความสนใจที่จะเรียนอีกด้วย

๓.๓ ในค่านการนำเอาหลักสูตรไปใช้ ทุกกลุ่มมีความเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๘๕ โดยมีค่าความแปรปรวน (F - test) = ๓.๑๕ และมีค่าคะแนนโดยเฉลี่ยที่ต่ำ ซึ่งระบุถึงความบกพร่องว่า การสอนยังยึดแบบเรียนเป็นหลักมากกว่าหลักสูตร หนังสืออ่านประกอบและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรวิชาพลศึกษาน้อย ยังต้องการคำแนะนำและความช่วยเหลือทางวิชาการอยู่มาก

๓.๔ ในค่านการวัดผล ทุกกลุ่มมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า เหมาะสมแล้วยังไม่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ทำการวิเคราะห์หลักสูตรปริญญาตรีเอกประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สรุปได้ดังนี้

๑. ผลิผลของหลักสูตร พบว่านักศึกษามีความรู้ ประสพการณ์ ดังนี้
  - ๑.๑ ความรู้พื้นฐานทั่วไป นักศึกษามีความรู้ ประสพการณ์เกี่ยวกับ

---

๑ เสถียร สมรรถภาพพงศ์. "การประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ หมวดวิชาพลศึกษานามัย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชา บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘.

การใช้ห้องสมุด แหล่งวิชาการต่าง ๆ ความรู้เกี่ยวกับการสร้าง การใช้วัสดุที่สนับสนุน
การวัดและประเมินผลการศึกษา

๑.๒ ความรู้ในวิชาเอกประถมศึกษา นักศึกษามีความรู้ประสบการณ์
เกี่ยวกับหลักการประถมศึกษา หลักสูตรประถมศึกษา วิธีการสอน วิชาต่าง ๆ เช่น
คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษาและดนตรี นอกจากนี้ยัง
ได้การฝึกฝน โดยออกฝึกสอนในโรงเรียนอีก ๑ ภาคการศึกษาหรือประมาณ ๑๖ สัปดาห์

๑.๓ ความรู้เสริมประสบการณ์ นักศึกษาวิชาเอกประถมศึกษามีโอกาส
ได้ศึกษาความรู้เพื่อเสริมประสบการณ์หรือความสามารถจากการศึกษาในวิชาโท และ
วิชาเลือก

๒. สมรรถภาพของบัณฑิต พบว่า

๒.๑ นักศึกษามีความพึงพอใจกับความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับจาก
หลักสูตรประถมศึกษา

๒.๒ นักศึกษามีความเชื่อว่า จะสามารถนำความรู้หรือประสบการณ์
จากการเรียนไปใช้ได้มากจำนวน ๑๘ กระบวนวิชา ใช้ได้ปานกลาง ๑๑ กระบวนวิชา
และไม่มีกระบวนวิชาใดเลยที่สามารถนำไปใช้ได้น้อย

๓. สิ่งที่ค้นพบจากการศึกษาหลักสูตร

๓.๑ นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกวิทยารองบริหารการศึกษาร้อยละ ๗๕

๓.๒ ในรอบปีการศึกษา ๒๕๑๕ และ ๒๕๒๐ ภาควิชาประถมศึกษา
ไม่ได้เปิดสอนวิชาบางวิชาซึ่งเป็นปัญหาแก่นักศึกษาที่รับจากวุฒิ ม.ศ. ๕

๓.๓ พบข้อผิดพลาดในการเขียนลักษณะวิชาของวิชา ED.EL 499

(Fundamental Issues in Primary School)^๑

^๑ภาควิชาประถมศึกษา รายงานการวิเคราะห์หลักสูตรปริญญาตรี วิชาเอก
ประถมศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (เชียงใหม่ : ภาควิชาประถม
ศึกษา, ๒๕๒๑) หน้า ๓๓ - ๓๖.

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และคณะ ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินผลหลักสูตรครุศาสตร์คุรุศึกษบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร ให้การบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนในหลักสูตรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จุดมุ่งหมายเฉพาะของการประเมินผลครั้งนี้เพื่อศึกษาและประเมิน

๑. จุดประสงค์และเนื้อหาสาระของหลักสูตร
๒. ศักยภาพเชิงวิชาการของนิสิตปริญญาเอก
๓. ภาระงานของอาจารย์ผู้สอน
๔. การบริหารหลักสูตร
๕. กระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตร
๖. ผลผลิตของหลักสูตร

โดยใช้แบบจำลองชิป (CIPP model) ซึ่งจะเป็นที่

๑. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)
๒. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)
๓. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)
๔. การประเมินผลผลิตของหลักสูตร (Product Evaluation)

๑. สรุปผลของการวิจัยโดยการประเมินเป้าหมายวัตถุประสงค์และเนื้อหา สาระของหลักสูตรครุศาสตร์คุรุศึกษบัณฑิต

๑.๑ มีการระบุวัตถุประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรอย่างชัดเจน พร้อมทั้ง มีการระบุวัตถุประสงค์เฉพาะว่าต้องการผลิตนักจิตวิทยาการศึกษาไปเป็นอะไรบ้าง แต่มีใ้ระบุคุณสมบัติที่เหมาะสมของนักจิตวิทยาการศึกษาที่ไปทำหน้าที่ต่าง ๆ เหล่านั้น อย่างชัดเจน

๑.๒ วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะของหลักสูตร มีความ สอดคล้องกันดีทุกข้อ

๑.๓ ส่วนใหญ่เนื้อหาของสาระของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทั่วไปของหลักสูตร

๑.๔ ส่วนใหญ่เนื้อหาของสาระของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เฉพาะของหลักสูตร

๑.๕ เนื้อหาสาระของหลักสูตรในค่านจำนวนและสัดส่วนยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เพราะมีการกำหนดรายวิชาทางจิตวิทยาการศึกษา น้อย และกระจายเกินไป อีกทั้งจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ ๓๐ หน่วยกิตนั้นมากเกินไป

๑.๖ นิสิตไม่ทราบวัตถุประสงค์ ตลอดจนความคาดหวังของหลักสูตร คุุณมีบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาเลย

๒. สรุปผลการประเมินศักยภาพเชิงวิชาการของนิสิต นิสิตที่สอบคัดเลือกได้ทุกคนมีประสบการณ์เป็นอาจารย์มาแล้วพอสมควร เป็นผู้ที่อยู่ในวัยเริ่มเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว และเป็นข้าราชการลาศึกษาต่อ มีเวลาทุ่มเทให้กับการศึกษาได้อย่างเต็มที่ นิสิตส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ความสามารถในสาขาเฉพาะทางจิตวิทยาการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาตรีและโท อยู่ในระดับปานกลาง มีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษและความถนัดเชิงวิชาการ อยู่ในระดับยังไม่น่าเป็นที่พอใจ

จากการเปรียบเทียบศักยภาพเชิงวิชาการของนิสิตต่างรุ่นกัน พบว่า นิสิตรุ่นหลัง ๆ มีศักยภาพเชิงวิชาการต่ำกว่านิสิตรุ่นแรก ๆ จะเห็นได้จากนิสิตรุ่นปีการศึกษา ๒๕๒๐ จำนวน ๕ ใน ๗ คนที่สอบเข้าได้ในการสมัครสอบเป็นครั้งที่สาม

๓. สรุปผลการประเมินภาระงานของอาจารย์ผู้สอน

๓.๑ โดยเฉลี่ยอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรปริญญาเอก ได้ปฏิบัติงานสอนเต็มที่ตามเกณฑ์ ๑๐ หน่วยกิตต่อภาคหรือ ๔ หน่วยกิตต่อภาค กล่าวคือ อาจารย์ได้ปฏิบัติงานสอนมากกว่าเกณฑ์ในอุดมคติ ๒ หน่วยกิตต่อภาคอย่างมีนัยสำคัญ

๓.๒ โดยเฉลี่ยอาจารย์ได้ควบคุมวิทยานิพนธ์ไม่เกิน ๕ เล่มตามเกณฑ์ แต่อาจารย์บางท่านยังต้องทำหน้าที่ควบคุมหรืออ่านวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาตรีด้วย

๓.๓ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๔ ใน ๕ ท่านยังต้องออกนิเทศ
 ประสภารณวิชาชีพ นิสิตระดับปริญญาตรี โดยเฉลี่ยปีละ ๓ คน ทั้ง ๆ ที่ไม่น่าจะต้อง
 รับภาระเช่นนี้

๓.๔ อาจารย์ได้ทำการค้นคว้าวิจัยเพื่อบุกเบิกความรู้ใหม่ในศาสตร์
 น้อยมาก

๓.๕ โดยเฉลี่ยอาจารย์ให้บริการชุมชนค่อนข้างต่ำ คือ ๕ ครั้งต่อปี
 อาจารย์บางคนไม่เคยบริการชุมชนเลยในรอบปีที่แล้ว ในขณะที่อาจารย์บางคนให้
 บริการชุมชนเกินกว่า ๒๐ ครั้ง

๔. สรุปผลการประเมินกระบวนการบริหารหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
 สาขาจิตวิทยาการศึกษา

๔.๑ การบริหารหลักสูตรตามรูปแบบและโครงสร้างปัจจุบันยังไม่มี
 ประสิทธิภาพเท่าที่ควร ขาดสถานที่ เจ้าหน้าที่ ทำให้การดำเนินงานขาดความ
 คล่องตัว

๔.๒ วิธีการสอบคัดเลือกไม่เหมาะสมทำให้ได้นิสิตที่มีคุณภาพน้อยลง
 อีกทั้งวิธีการสอบคัดเลือกไม่สนองต่อปรัชญาการศึกษาในระดับปริญญาเอก

๔.๓ อาจารย์และนิสิตเห็นห่างกันมากเกินไป ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
 ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๔.๔ นิสิตได้รับการเทียบโอนหน่วยกิตมากเกินไป และวิธีการเทียบ
 โอนอาจยังไม่รัดกุมพอเพียง

๔.๕ การสอบภาษาต่างประเทศยังขาดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนและวิธีการ
 ยังไม่เข้าขั้นมาตรฐานสากล

๔.๖ ระเบียบการสอบรวม ขอดคุณวุฒิปดิต ทำให้นิสิตแยกการเรียน
 และการสอบออกจากกัน ทำให้ใช้เวลาในการศึกษาตามหลักสูตรมากเป็นพิเศษ นิสิต
 มักประสบปัญหาในการเตรียมตัวสอบรวมขอดคุณวุฒิปดิตและมักจะต้องมีการสอบแก้ตัว
 เสมอ

๕. สรุปผลการประเมินกระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรครุศาสตร์-
คุษณบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา

๕.๑ ทั้งอาจารย์และนิสิตต่างก็ไม่ทราบถึงปรัชญาของการบัณฑิตศึกษา
อย่างเด่นชัด

๕.๒ สภาพแวดล้อมของวัตถุที่เอื้อต่อการประสิทธิภาพการเรียนการสอน
ยังอยู่ในขั้นที่ไม่พอใจ โดยเฉพาะการขาดแคลนวารสาร ตำรา อุปกรณ์ และห้องเรียน
ที่มีคุณภาพ

๕.๓ นิสิตมีความเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอกยังไม่เป็น
ผู้ใฝ่วิจัยเท่าที่ควรและเสริมความเชี่ยวชาญของอาจารย์บางท่านในทัศนะของอาจารย์
ก็ยอมรับว่า อาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอก ควรจะติดตามความรู้และสืบเสาะ
แสวงหาความรู้ใหม่ให้มากกว่านี้

๕.๔ ทั้งอาจารย์และนิสิต เห็นสอดคล้องกันว่า การสอนแบบกลุ่มเล็ก
ที่มีการอภิปรายอย่างกว้างขวางและการชี้แนะแหล่งความรู้อย่างชัดเจน เป็นพฤติกรรม
การเรียนการสอนที่ดีที่ควรคงไว้

๕.๕ จากผลการประเมินการสอนของนิสิต พบว่า กระบวนการสอนของ
อาจารย์ยังมีประสิทธิภาพต่ำ โดยเฉพาะในเรื่อง

๕.๕.๑ ไม่มีการประเมินและการใช้ประโยชน์จากการประเมิน
การเรียนการสอน

๕.๕.๒ ยังใช้เทคนิคการสอนไม่เหมาะสม

๕.๕.๓ ยังไม่ได้ใช้หลักจิตวิทยาในการสอนอย่างเหมาะสม

๕.๕.๔ ไม่ได้ให้ทิศทางในการศึกษาแก่นิสิต

๕.๕.๕ เนื้อเรื่องที่สอนไม่ทันสมัย

๕.๕.๖ อาจารย์ไม่ทุ่มเทกับการสอนอย่างเต็มความสามารถ

๖. สรุปผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร

๖.๑ ในรอบ ๖ ปี จำนวนคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา
ผลิตได้เพียง ๓ คน ซึ่งต่ำกว่าแผนผลิตคุณวุฒิปบัณฑิตถึงร้อยละ ๘๕

๖.๒ โดยเฉลี่ยนิสิตใช้เวลาศึกษาตลอดหลักสูตรคุณวุฒิปบัณฑิต หลังจาก
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกันโดยตรงแล้ว ถึง ๔ ปี ๒
เดือน ซึ่งนับว่าค่อนข้างจะใช้เวลาในการศึกษามากกว่าที่ควรจะเป็น

๖.๓ คุณวุฒิปบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษารุ่นแรก จำนวน ๓ คน
นับว่าเป็นผู้ที่สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในระดับปริญญาเอกค่อนข้างสูง^๑

---

^๑สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และคณะ, รายงานการประเมินผลหลักสูตร
ครุศาสตร์คุณวุฒิปบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒)

การวิจัยที่เกี่ยวข้องในภาษาอังกฤษ

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ เชฟเฟอร์ (Schaefer) ได้ทำการวิจัย เรื่อง "การประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครูของวิทยาลัยพาร์สัน" เพื่อปรับปรุงหลักสูตรในวิทยาลัยให้ดีขึ้น โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษา ปี ค.ศ. ๑๙๕๑ - ๑๙๕๘ จำนวน ๒๒๖ คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษากังกล่าวจำนวน ๘๖ คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. ผู้สำเร็จการศึกษาประมาณร้อยละ ๘๘ มีความพอใจในตำแหน่งหน้าที่ การงานของตนที่ปฏิบัติอยู่

๒. ผู้บังคับบัญชามีความพอใจในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

๓. การบริการต่าง ๆ ในวิทยาลัยมียังไม่เพียงพอ ได้แก่ การบริการ ให้คำปรึกษาหารือ ห้องปฏิบัติการสำหรับอ่าน (Reading Laboratory) บริการด้านสุขภาพอนามัยที่อยู่อาศัย การพักผ่อนใจ การปฐมนิเทศ โสตทัศนวัสดุ และห้องปฏิบัติการหลักสูตร

๔. การบริหารที่เพียงพอแล้ว ได้แก่ ห้องสมุดและบริการจัดหางานทำ

๕. ผู้สำเร็จการศึกษาพอใจในความรู้พื้นฐานของตนและเห็นว่า การเตรียมตัวทางวิชาเอกเพียงพอแล้วเช่นกัน

๖. การฝึกหัดการใช้อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ

๗. ต้องการให้มีรายวิชาพิเศษ เพิ่มเติมอีกในแต่ละสาขา

๘. การฝึกสอนควรให้นิสิต อาจารย์นิเทศก์ของวิทยาลัยและอาจารย์ พี่เลี้ยง มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกว่าที่เป็นอยู่

๕. เวลาที่ใช้ในการฝึกสอน ควรฝึกเต็มเวลา (Fulltime) และควรใช้เวลาฝึกสอนอย่างน้อยครึ่งภาคเรียน

๑๐. ให้มีการนิเทศก์การฝึกสอนมากขึ้น^๑

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๒ เทย์เลอร์ (Tayler) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การประเมินหลักสูตรปริญญาโททางการศึกษาในวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐโอคลาโฮมา" โดยการสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน ๑๒๕ คน และครูใหญ่โรงเรียนที่ผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านี้ทำการสอนจำนวน ๗๕ คน ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

๑. ความรู้ทางวิชาเฉพาะ ผู้สำเร็จการศึกษานี้ต้องการเรียนเนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น และให้เพิ่มการเรียนวิธีสอนวิชาเฉพาะเหล่านี้ด้วย

๒. ความรู้ทางวิชาการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า ควรปรับปรุงในบางส่วนเพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้กับสถานการณ์จริง ๆ ในห้องเรียน นั่นคือควรเพิ่มเนื้อหาวิชาในรายวิชาต่าง ๆ และตัดเนื้อหาในบางส่วน ซึ่งไม่เหมาะสมหรือซ้ำกับรายวิชาอื่น ๆ ออกไป

๓. ความรู้ทางวิชาสามัญทั่วไป ควรให้มีโอกาสเลือกเรียนรายวิชาตามความสนใจของผู้สำเร็จการศึกษา

---

^๑Reed M. Schaefer, "An Evaluation of the Teacher Program at Parson Collage," Dissertaton Abstracts International, 23 : 3106, 1962.

๔. การบริหารแนะแนวและการให้คำปรึกษาหารือเป็นที่พอใจของผู้สำเร็จการศึกษา

๕. การบริหารห้องสมุดและการเตรียมตัวเพื่อทำการวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษารู้สึกพอใจเช่นเดียวกัน

สำหรับครูใหญ่ได้ให้ความเห็นเหมือนกับผู้สำเร็จการศึกษา^๑

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ เปปปาร์ด (Peppard) ได้ทำการประเมินผลหลักสูตรครูประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์เพื่อติดตามผลว่าการผลิตครูประถมของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนต่าง ๆ หรือไม่ ในการรวบรวมข้อมูลเปปปาร์ดได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์จากครูประถมที่จบจากมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ และผู้บริหารที่ทำการนิเทศการศึกษาครูประถมเหล่านี้ ผลของการศึกษาปรากฏว่าครูประถมดังกล่าวได้รับการเตรียมมาจากมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ควรมีการแก้ไขข้อบกพร่อง คือ ในหลักสูตรควรเน้นในเรื่องการสอน อ่าน วิชาวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา เปปปาร์ดได้ผลสรุปของการวิจัยครั้งนี้ว่า หลักสูตรของมหาวิทยาลัยนั้นเหมาะสมและเป็นไปตามความต้องการของครูประถมศึกษาที่จะไปสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ ^๒

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ - ๑๙๗๑ มุลเลอร์ (Mueller) ได้ทำการวิจัยการใช้หลักสูตรธรณีวิทยา (Earth Science) ของโรงเรียนคาร์เมนในมลรัฐมิชิแกน เพื่อจะได้แนะแนวทางการปรับปรุงวิธีการให้แก่ครูในการที่จะประเมินโปรแกรม

^๑Fred J. Tayler, "An Appraisal of Selected Aspects of Teaching Degree Program at a Teacher - Education Institution", Dissertation Abstracts International, 23 : 3806, 1963.

^๒Joanne Eleanor Peppard, "an Evaluation of Elementary Education Curriculum at Illinois State University," Dissertation Abstract International, 28 : 520, 1967.

หลักสูตรใหม่ ๆ ในการประเมินผลได้แบ่งเป็น ๒ ภาค ภาคแรกใช้การทดสอบก่อนและหลัง การเรียน ๓ ชุด คือ ทางด้านทัศนคติ, ความสำเร็จของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์, ทักษะและความสำเร็จในด้านความรู้ธรณีวิทยา (Three pre and post - test, Attitude Toward Science, Achievement of Science Process, Skills and Achievement of Earth Science Knowledge) และตัวแปรอีก ๓ ตัว ที่เกี่ยวข้องกับเพศของ นักเรียน คะแนนเฉลี่ยในวิชาวิทยาศาสตร์จากปีที่แล้วและบุคลิกลักษณะของครูที่สอน เพื่อจะดู จุดอ่อนและจุดเด่นในปีแรก ภาคที่สองใช้เครื่องมือที่ให้นายว่า ทำไมจึงมีความแตกต่างกันเกิดขึ้น และแนะนำวิธีที่จะแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ คือ บันทึกประจำวันของครู โดยใช้กระบวนการประเมินค่าทางวิทยาศาสตร์ (Science Process Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ส่งไปตามนักเรียนและครูพื้นฐานการศึกษาของครู

จากการวิจัยพบว่า คะแนนของนักเรียนในเทอมแรกและเทอมสอง แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีทักษะและความสามารถในการวิชาธรณีวิทยา คือ นักเรียนที่มีคะแนนวิชาวิทยาศาสตร์สูง ในปีที่แล้วจะได้คะแนนดีกว่านักเรียนที่คะแนนของวิชาธรณีวิทยาต่ำ นักเรียนในระดับที่มัธยมศึกษา มีภูมิหลังในเรื่องธรณีวิทยาจะมีความรู้ดีกว่าชนชั้น ทัศนคติต่อวิทยาศาสตร์ที่ไม่ดี จะเป็นสัดส่วน ตรงกับการที่ครูสอนตำรามากเกินไป งานทางห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอและครูไม่มีประสิทธิภาพ ในการสอน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการประเมินผล คือ

๑. ทหาระเบียบวิธีการที่จะมาประเมินผล
๒. หากตำแหน่งที่สนใจมีลักษณะดีเด่น ที่ได้แสดงให้เห็นแล้วขอโปรแกรม

มาทำการสอน

๓. เลือกตัวแปร ซึ่งคิดว่าจะสามารถตรวจสอบหรือข้อของใจบางส่วนที่น่าสนใจได้
๔. พยายามศึกษาวิธีทดสอบสภาพต่าง ๆ กันไปแล้ว

๕. เตรียมเครื่องมือที่จะวัดในสิ่งที่น่าสนใจ
๖. บันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ในการที่จะทำนายผลของ

โปรแกรม

ตามข้อ ๖

๗. พยายามคิดหาวิธีทดสอบสำหรับรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องการ
๘. ให้เอาข้อทดสอบและเครื่องมือสำหรับสำรวจมาใช้ตามที่คิดไว้
๙. ให้บันทึกและวิจัยผลของข้อมูลจากแบบทดสอบเหล่านั้น
๑๐. ให้บันทึกผลลงในตารางและวิจัยผลจากเครื่องมือที่ค้นมา
๑๑. ให้แปรผลจากข้อทดสอบเหล่านั้นหลังจากได้วิเคราะห์ผลแล้ว
๑๒. ถ้ามีอะไรที่สมควรจะเปลี่ยนแปลง ต้องเสนอแนวด้วย

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๒ เฮิน (Hein) ได้ทำการสำรวจการจัดโปรแกรมพลานามัยในโรงเรียนมัธยมของรัฐฮาวาย ในหัวข้อเรื่อง การสำรวจสถานภาพของสุขภาพของโครงการพลศึกษาและสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษาที่ตำบลและหมู่เกาะต่าง ๆ ในรัฐฮาวาย (A Survey Determine the Status of the Secondary Health and Physical Education Programs in the Districts and Islands in the State of Hawaii) โดยใช้แบบสอบถามตามผู้บริหารโรงเรียนในเมืองและนอกเมือง ๖๕ โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ขาดการวางแผนที่ดี เนื่องจากขาดครูที่มีวุฒิพลศึกษา ทำให้การจัดโปรแกรมการเรียน

Delbert Walter Mueller, "A Guide for Curriculum Evaluation : A Descriptive Study of the Implement of the Earth Science Curriculum Project for the Carmen School District, Flint, Michigan, 1970 - 1971, Dissertation Abstracts International 33: 2181, 1972.

การสอนไม่ค้ำเท้าที่ควร ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไป และขาดวิธีการสอนที่ดี ๑

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ เซดา (Seda) ได้ทำการวิจัยในหัวข้อเรื่อง การเตรียมโปรแกรมผลิตครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษาของเปอโตริโก (Professional Preparation Guidelines in Physical Education For Classroom Teachers in the Elementary Schools of Puerto Rico) ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อที่จะพัฒนาแนวทางสำหรับนักศึกษาที่จะออกไปประกอบอาชีพครูประจำชั้นที่ต้องสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐเปอโตริโก จึงจำเป็นจะต้องรู้ถึงปัญหาเหล่านี้

๑. รายงานเกี่ยวกับการเตรียมบุคคลออกไปประกอบอาชีพครูพลศึกษา ทำการตรวจสอบสถานภาพของครูผู้สอน โดยดูจากประกาศนียบัตรและใบรับรองจากสถาบันฝึกหัดครู ๖ แห่ง ที่ผลิตครูประถมศึกษาของรัฐเปอโตริโก

๒. พิจารณาโปรแกรมการสอนพลศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐเปอโตริโก โดยใช้แบบสอบถามตามครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาทั้งในเมืองและนอกเมือง ๗๕ แห่งเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้

- ๒.๑ เนื้อหาการสอน
- ๒.๒ กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนและนอกโรงเรียน
- ๒.๓ ขนาดของชั้นเรียนและจำนวนนักเรียน
- ๒.๔ การนิเทศการสอน
- ๒.๕ การประเมินผลการเรียนการสอน

Wilma Speek Hein, " A Survey to Determine the Status of the Secondary Health and Physical Education Programs in the Districts and Islands in the State of Hawaii" Dissertation Abstracts International, 33 (November 1972) : 2149 A

๓. พิจารณาถึงเกณฑ์มาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับแนวทางของโปรแกรมพลศึกษา ที่มีคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษานในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยพิจารณาจากเนื้อหา ดังต่อไปนี้

- ๓.๑ ลักษณะความเป็นผู้นำ
- ๓.๒ วัตถุประสงค์และความมุ่งหมาย
- ๓.๓ โปรแกรมการสอน
- ๓.๔ การจัดดำเนินการและการบริหาร
- ๓.๕ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก
- ๓.๖ การประเมินผล
- ๓.๗ โปรแกรมต่าง ๆ ของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกัน

เกณฑ์มาตรฐานเหล่านี้ ได้มีการประเมินผลและจัดอันดับโดยคณะกรรมการ สถิติของสหรัฐอเมริกา

เกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว ให้นำมาใช้ในการแนะแนวทางเพื่อที่จะพัฒนา ประสิทธิภาพก่อนนำไปสอนวิชาพลศึกษาในระดับประถมศึกษา ในการแนะแนวทางนี้ ได้นำเสนอไปยังตัวแทนคณะกรรมการการศึกษาของรัฐเปอโตริโก ๕๑ คน เพื่อทำการ ตรวจสอบประเมินผลและเสนอแนะต่าง ๆ การประเมินผลแสดงให้เห็นว่า แนวทางที่ กล่าวมานี้มีเหตุผลและมีคุณค่าต่อการสอนพลศึกษาของรัฐเปอโตริโก

---

^๑ Toro Seda, "Professional Preparation Guidelines in Physical Education For Classroom Teachers in the Elementary Schools of Puerto Rico" Dissertation Abstracts International, 35:(November 1974) : 2754 A.

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ ซัวเรซ (Suarez) ได้ทำการวิจัยในหัวเรื่องการประเมินผลโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมของเปอโตริโก (An Evaluation of the Physical Education Programs in the Public Secondary Schools of Puerto Rico) ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อเป็นการประเมินค่าโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของเปอโตริโก เหน้มาตามมาตรฐานในการประเมินผลขึ้นอยู่กับพื้นฐาน ๕ ประการ คือ

๑. การจัดดำเนินการ
๒. ลักษณะของโปรแกรมและกิจกรรม
๓. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก
๔. ข้อเสนอแนะในการเรียนรู้
๕. ผลที่ได้รับจากการเรียนรู้

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสำรวจและการสัมภาษณ์คณะครูผู้สอนเป็นรายบุคคล ผลการวิจัยปรากฏว่า โปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเปอโตริโกยังต้องมีการปรับปรุงอีกมากเพื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันและอนาคต?

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ วิลลาร์ด (Willard) ทำการวิจัยในหัวข้อ เรื่องการประเมินผลโปรแกรมพลศึกษาในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่คัดเลือก (An Assessment of Physical Education Programs in Selected Elementary Schools) ความมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อพิจารณาถึงสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐเพนเนลซี และเพื่อที่จะทราบถึงทัศนคติของผู้บริหารและครูที่มีความรู้ความเข้าใจในโปรแกรมพลศึกษากับผู้บริหารและครูที่ไม่มี

Portela Suarez, " An Evaluation of the Physical Education Programs in the Public Secondary Schools of Puerto Rico"
Dissertation Abstracts International, 35 (March 1975) : 5908 - 5909 A.

ความรู้ความเข้าใจในโปรแกรมพลศึกษา โดยใช้แบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ ตามผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน ๑๑๓ คน เกี่ยวกับค่านิยม การจัดการ และการดำเนินการบริหาร การจัดชั้นเรียนและโปรแกรมการสอนคณะครูผู้สอน อุปกรณ์การสอนและเครื่องอำนวยความสะดวก เทคนิคและวิธีการประเมินผล การเรียนการสอนพบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างทัศนคติของผู้บริหารที่มีความเข้าใจและไม่เข้าใจโปรแกรมพลศึกษา และมีความแตกต่างกันระหว่างทัศนคติของครูพลศึกษากับครูประจำชั้นเกี่ยวกับโปรแกรมพลศึกษา^๑

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๗ อมันสัน (Amundson) ได้ทำการวิจัยในหัวข้อเรื่องโปรแกรมพลศึกษาในระดับประถมศึกษาในแคลิฟอร์เนียกับการศึกษาต่อในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (Elementary School Physical Education Programs At Selected California Colleges and Universities) ความมุ่งหมายในการวิจัย คือ เพื่อที่จะศึกษาหลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาว่า มีความเหมาะสมและดีพอที่จะเป็นพื้นฐานเรียนต่อในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยได้หรือไม่ เพื่อเป็นการทบทวนและปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตรให้เหมาะสมที่จะนำไปใช้ศึกษาต่อในระดับสูงด้วย ในการวิจัยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลในหัวข้อต่อไปนี้ ภูมิหลัง ความมุ่งหมาย การจัดการดำเนินการ การเป็นผู้นำ ค่านิยม ประเมิน แนวโน้มในอนาคต และการเตรียมตัวของครูผู้สอน ผลปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญดังนี้

๑. จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ รัฐ สมาคม พลศึกษา วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในแคลิฟอร์เนียมีความคล้ายคลึงกัน

---

^๑Hensley Ralph Willard, "An Assessment of Physical Education Programs in Selected Elementary Schools, Dissertation Abstracts International, 36 (1975) : 765 ..

๒. ความต้องการและความคิดเห็นของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาทางค่านพลศึกษาตรงกับของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

๓. ความมุ่งหมายของหลักสูตรของโรงเรียนประถมศึกษาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยตรงกับความมุ่งหมายของรัฐ

๔. ความมุ่งหมายทางการเรียนการสอนของวิทยาลัย มหาวิทยาลัยได้เน้นถึงความสำคัญและสิ่งต่าง ๆ เหมือนกับการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ

๑. ให้มีการติดต่อและร่วมมือกันเป็นอย่างดี ระหว่างองค์การของ ประเทศและในระดับรัฐ ในค่านการ เรียนการสอนพลศึกษาให้ได้ผลจริง ๆ

๒. ควรให้มีการติดต่อระหว่างวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกับเจ้าหน้าที่ระดับ รัฐ เขต อำเภอ เกี่ยวกับบุคลากรและโปรแกรมพลศึกษา

๓. ที่ปรึกษาหรือวิทยากรที่เป็นอาจารย์ในวิทยาลัย ควรให้บริการแก่ โรงเรียนในท้องถิ่นด้วย

๔. หลักสูตรใหม่ของรัฐ ปี ๑๙๗๖ มีส่วนเอื้ออำนวยและสนับสนุนการ เรียนการสอนทางค่านพลศึกษาเป็นอย่างดี

๕. โปรแกรมการสอนควรเน้นในเรื่องกลไกการเคลื่อนไหวของร่างกาย วุฒิปัญญาของเด็ก การให้เด็กเป็นศูนย์กลาง ความเป็นตัวของตัวเอง ให้มีการแสดงออก ในค่านการฝึกทักษะ เกมต่าง ๆ ด้วยตนเอง

๖. ควรเน้นความรู้ทฤษฎี เนื้อหาทางวิชาการและความสามารถในการ เป็นผู้นำด้วย

๗. ควรพิจารณาและตระหนักถึงความพร้อมของเด็กและทัศนคติที่ผิดๆ คุณค่าของวิชาพลศึกษา

๘. พิจารณาถึงวิธีการสอนที่จะทำให้เกิดระเบียบวินัยในหมู่คณะ

๙. แผนการศึกษาของรัฐ จะต้องแก้ไขหลักการการรับสมัครข้าราชการ ในตำแหน่งครูสอนพลศึกษาว่า จะต้องจบพลศึกษาหรือเคยเรียนพลศึกษามากน้อย ๑ วิชา เพื่อผลทางค่านวินัยและเพื่อการเตรียมการสอนของครู

๑๐. วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยควรพิจารณาช่วยเหลือในเรื่องบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญและอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ

๑๑. วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย ควรจะมีส่วนร่วมในการค้นหาวิธีในการ เตรียมการสอนของครู เพื่อให้ได้ผลตามหลักสูตร

๑๒. จากการศึกษาความเคลื่อนไหวทางการศึกษาของอังกฤษและระบบ การสอนที่ทำในโรงเรียนประถมศึกษาของประเทศเยอรมัน ทำให้เกิดความเข้าใจที่ กว้างขวางขึ้นและเพื่อเป็นแนวทางในการ เปลี่ยนแปลงโปรแกรมการจัดการศึกษาให้ดีขึ้น

๑๓. การประชุมปฏิบัติการ การอบรมและสัมมนา ควรจัดให้มีขึ้นเพื่อจะ ได้ทราบความต้องการซึ่งกันและกัน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยและโรงเรียนประถมศึกษา ควรจะได้ปรึกษาหารือ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและมีการ ขยายงานเพื่อให้ทันต่อ เหตุการณ์ซึ่งจะเกี่ยวโยงไปถึงแนวโน้มในการ จัดโปรแกรมผลศึกษาคด้วย

๑๔. วิทยาลัย มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับโปรแกรมพิเศษทาง ผลศึกษาให้มากขึ้น

๑๕. วิทยาลัย และมหาวิทยาลัยควร จะเตรียมงบประมาณในการ ดำเนิน โปรแกรมดังกล่าวด้วย

จากผลของการวิจัยดังกล่าวมาข้างต้น พอที่จะสรุปถึงปัญหาของการสอน ผลศึกษาในระดับชั้นต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑. การสอนผลศึกษาในระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ใช้ครูที่ไม่มีวุฒิ ทางผลศึกษา ซึ่งเป็นครูประจำชั้นทำการสอน ซึ่งทำให้ขาดหลักการและวิธีการสอนที่ ถูกต้อง

๒. ครูประจำชั้นที่สอนผลศึกษาส่วนใหญ่มีหน้าพอน มีชั่วโมงสอน มากเกินไป ขาดการเตรียมตัวและการ เตรียมการสอนที่ดี ทำให้การสอนไม่ได้ผล

๓. ครูไม่มีวุฒิผลศึกษาส่วนใหญ่มักปล่อยให้ นักเรียน เล่นตามลำพัง เนื่องจากไม่รู้อวิธีการสอน

๔. การดำเนินการและการบริหารพลศึกษาในระดับต่าง ๆ ยังไม่คุ้มค่าที่ควร เพราะยังขาดบุคลากรทางด้านพลศึกษา ชาติอุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก

๕. อุปกรณ์ทางพลศึกษาควรมีให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ และสถานที่ควรปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่ดีด้วย

๖. ควรจัดกิจกรรมทางพลศึกษาให้สนองความสนใจ และความต้องการของเด็กและคำนึงถึงสภาพของท้องถิ่นด้วย

๗. ควรให้ครูวุฒิพลศึกษาสอนในทุกระดับชั้น

๘. ให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณทางพลศึกษาให้เพียงพอ

๙. ให้รัฐบาลสนับสนุนการเรียนการสอนพลศึกษาอย่างจริงจัง

Nena Alice, Amundson, "Elementary School Physical Education Programs at Selected California Colleges and Universities" Dissertation Abstracts International, 38 (July 1977) : 151A - 152A.